

LA GRACOLARIA

Periódico semanal

a Redacción no se hace solidaria de los trabajos firmados. _____

Inserténtese ó no, no se devuelven los originales. _____

Anuncios, edictos y comunicados fá precios convencionales. _____

Redacción y Administración

Precios de suscripción

Trimestre, pago adelantado.	1'50 ptas
Número suelto.	0'15 "
Número atrasado.	0'20 "

L'ANY

S'ha contat sempre, y en tots los paisos, poch més ó menys com se conta ara, comprenent en aquet càcul cert espay de temps que diferint algú tant en la apariencia del que debia compendres, corresponia y se ajustava perfectament en los resultats. Se contaren primitivament los anys per las collitas; per tant, lo temps transcorregut d' una à altra s' anomena any. Aquesta manera de contar, sens distinció d' estacions, de mesos, ni de nombre de dias, fou pot ser origen del error dels que pensaren que 'ls anys de los antichs no constavan sino d' un mes. Se diu que los ejipcis foren los que dividiren l' any en dotze mesos, de modo que avans d' establir aquesta divisió, consideraren tot l' any com un sol mes. Cert es qu' alguns autors han escrit que despues de dividir l' any en varias fracciós, lo consideraren compost solsament de trenta dias; pero aquesta opinió, inventada sols pera posar en net la cronologia fabulosa dels ejipcis, resta desmentida ab lo testimoni de Herodoto, autor mes antich, el qual escriu que l' any dels ejipcis era de dotse mesos. També resulta, per la Escritura, que ja en la época de Noé era l' any tan llarg com ho es avuy. Las diferencias que 's notan en lo modo de dividirlo en estacions y en mesos, per lo que pertoca als ejipcis, grechs, romans y altres pobles de la antigüetat, y la varietat que se observa en quant al nombre de dias que cada nació donava al any, no son arguments en contra; perque lo que resulta de menys en cada any per completar lo espay de temps que emplea lo sol en recorrer los dotse signes del Zodiag, se suplia per los grechs ab los anomenats *embolismes*, es à dir, ab intercalacions de dias y també de mesos en virtut de los quals eran alguns anys més llargs qu' altres; compentsanse la diferencia de 'ls més curts ab l' eccés dels més llargs.

Los dotze mesos de que 's compongué tot seguit l' any ejipci era de 360 d'as. Thot, ó Mercuri, n' hi fegi cinch, y 's diu que Tales instituï per 'ls mateixos principis l' any dels grechs. No obstant, aquest computo no era general en la Grecia. La independencia respectiva de las ciutats fou potser un obstacle pera codvindre en un càlcul uniforme. Los Acamanios consideravan son any compost de sis mesos; pero com cada un d' ells tenia lo mateix nombre de dias que dos mesos ordinaris, lo resultat era igual. En altres pobles se contavan dotze mesos pera l' any; pero ab tanta direrencia en los noms d' aquets, en lo nombre de dias atribuhits à cada un, y en l' modo de colocar las intercalacions, qu' arrivá à esser lo càlcul del temps una veritable confusió. Donarém una idea del any dels atenencses, que 's el més interessaut per l' estudi de las antigüetats.

Comensavan á contarlo, com los ejipcis, desde lo dia que nostres calendaris senyalan l' estiu; y lo dividian en dotze parts, que constavan de vint y nou y de trenta dias. Cada mes estava dividit en tres decadas ó decenas, de modo que contavan los dias d' hú á deu, sens emplear dos guarismes sino per l' últim dia de la decade segona, que nomenavan *lo vijesim*, y per l' últim de la tercera al que sol·lian dar lo nom algunas vegadas de *lo trijesim*, pero mes freqüentment lo *nou* y *vell*, porque en ell termenava la lluna d' aquet mes, y comensava la del següent. Ademés d' aquest modo de contar los dias del mes empleyavan á voltas altre per la tercere decade, com ho feyan los romans. Aaxis lo primer dia d' aquesta, que pertocava al vint y hú de nostres mesos, era nomenat *lo primer despres del vijesim*, o *lo décim avans del fi del mes*, o *el novè*, si lo mes no tenia mes que vint y nou dias. Los de vint y nou se deyan mesos *vuyts*, y los de trenta mesos *plens*.

Los noms dels mesos del any ateniense, ab lo nombre de días de cada hú era el sigüent: